

KOLKJA PÕHIKOOL

KOLKJA PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA

Kinnitatud Kolkja Põhikooli direktori käskkirjaga nr 1-8/10; 01.11.2013.a

Kinnitatud õppenõukogu otsusega nr. 2-11/3; 28.01.2014. a

Parandused ja täiendused kinnitatud direktori käskkirjaga nr. 1-8/15; 28.02.2014.a

Üldsätted

1. Kolkja Põhikooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava alusel.
2. Kolkja Põhikooli õppekava koostades lähtuti riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast.
3. Kolkja Põhikooli õppekava terviktekst on kättesaadav Kolkja Põhikooli kodulehel.
4. Kolkja Põhikooli õppekavas on üldosa ja ainekavad. Ainekavad on koondatud ainevaldkonniti ja esitatud klassiti.
5. Kolkja Põhikooli õppekava üldosas esitatakse:
 - 1) õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted;
 - 2) üldpädevused;
 - 3) õppimise käsitlus;
 - 4) õppe ja kasvatuse korralduse alused, tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, valikainete valimise põhimõtted;
 - 5) läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted;
 - 6) lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted;
 - 7) ülekoolliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
 - 8) hindamise korraldus;
 - 9) õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
 - 10) õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;
 - 11) karjääriteenuste korraldus;
 - 12) õpetaja töökava koostamise põhimõtted;
 - 13) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Üldosa

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

1. Aidata kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides perekonnas, tööl ja avalikus elus.
2. Tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
3. Luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
4. Toetada põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Luua alus enese

määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

5. Aidata õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagada valmisolek õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, töөлus, ühiskonnas ja riigis.

6. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

2. Üldpädevused

1. Pädevus on asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.

2. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

3. Valdkonnapädevused on: keele- ja kirjanduspädevus, võõrkeelepädevus, matemaatikapädevus, loodusteaduslik pädevus, sotsiaalne pädevus, kunstipädevus, tehnoloogiapädevus ja kehakultuuripädevus ning need on kirjeldatud ainekavades.

4. Õppeainepädevused on kirjeldatud ainekavades ja õpetajate töökavades.

5. Üld- ja valdkonnapädevused, kujunevad kõigi õppeainete kaudu. Üldpädevuste kujundamine toimub peamiselt meetodite valiku kaudu ning ainevaldkonna kirjeldustes esitatud viisil. Valdkonnapädevused realiseeruvad õpitulemuste saavutamisel. Õpitulemuste saavutamine ning meetodite valik vastavalt õpitulemustele on detailsemalt kirjeldatud õpetaja töökavas.

6. Kooli üritused kavandatakse ja viiakse läbi nii, et nad lähtuksid alati üldpädevustest.

7. Üldpädevuste kujunemisel on oluline tagasisidestamine, mis toimub koolis kujundava hindamise kaudu. Tagasisidestamine üldpädevuste kujunemise kohta annab informatsiooni sellest, mil määral teadlikult kavandatud ja mõtestatud üldpädevuste kujunemine tegelikult toimib. Koolipoolse tagasisidestamise kõrval on oluline ka õpilase enesehindamise roll üldpädevuste kujunemise tagasisidestamisel, mis võimaldab jälgida õpilasel oma tegevust ning õpetajal saada informatsiooni, mida õpilase välise tegevuse ja käitumise vaatlemine ei võimalda.

8. Üldpädevused on:

1) Väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; luua, hoida ja hinnata inimsuhteid; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt.

2) Sotsiaalne pädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

3) Enesemääratluspädevus – oma arenguetapist lähtuvalt suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme.

4) Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õpikeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme

lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust.

5) Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt.

6) Matemaatikapädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades. Matemaatikapädevus on oskus arendada ja rakendada matemaatilist mõtlemist, et lahendada mitmesuguseid igapäevaelus tekkivaid küsimusi.

7) Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärged ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

2.1. I kooliastmes taotletavad pädevused

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest; oskab õppida üksi ja koos teistega, paaris ja rühmas; oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 2) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 3) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada;
- 4) oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 5) oskab tekstist leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles sobivaid äraõpitatud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab mõõtmiseks kasutada vajalikke abivahendeid, tunneb mõõtühikuid;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse põhjal rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11) õpilane peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 12) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaide käitumisreegleid;
- 13) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ning tegevusest;
- 14) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 15) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;

16) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

2.2. II kooliastmes taotletavad pädevused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbra, kaaslase ja õpilasena;
- 2) peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ja vastutab oma tegude eest;
- 3) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 4) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ja kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste vaadete erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 5) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 6) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada, kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 7) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 8) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 9) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel;
- 10) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 11) oskab kasutada arvutit ja Interneti suhtlusvahendina; on teadlik ohtudest; oskab arvutiga vormistada tekste, koostada korrektset esitlust;
- 12) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada, edastada; oskab vahet teha faktil ja arvamusel;
- 13) tunneb end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselunorme;
- 14) väärtustab kunstiloomingut ja suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 15) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 16) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

2.3. III kooliastmes taotletavad pädevused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid ja ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa vene keele ja kultuuri säilimisele ja arengule; omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuurist, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamusvabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline ja oskab õppida, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;

- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 5) suudab end kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista võõrkeelseid tekste;
- 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästvalt;
- 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- 11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- 12) suudab ennast väljendada loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- 14) mõtleb süsteemselt, loovalt, kriitiliselt; on avatud enesearendamisele;
- 15) mõistab alusteadmisi majanduse toimimisest, tunneb huvi nii Eesti riigi kui ka maailma eri riikide majanduse vastu.

3. Õppimise käsitlus

1. Õppimine on elukestev protsess, kus vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.
2. Õppekavas mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette.
3. Õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga.
4. Õpet kavandades ja ellu viies kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms).
5. Kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid.
6. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust, määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme.

4. Õppe ja kasvatuse korralduse alused, tunniplaan õppeaineti ja klassiti, valikainete valimise põhimõtted

4.1. Õppe- ja kasvatuse korralduse alused

1. Õppe- ja kasvatuse korralduse põhivorm on õppetund. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli ekskursiooni või õppekäiguna.
2. Põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on:
 - 1) 1. klassis 20;
 - 2) 2. klassis 23;
 - 3) 3. ja 4. klassis 25;
 - 4) 5. klassis 28;
 - 5) 6. ja 7. klassis 30;
 - 6) 8. ja 9. klassis 32

3. Õppeaasta koosneb neljast õppeveerandist ning haridus- ja teadusministri poolt määratud koolivaheaegadest.
4. Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega. Õppeveerandi või kursuse jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse põhikooliõpilastele teatavaks õppeveerandi algul.
5. Kooli päevakava kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste (pikapäevarühm, huviringid) järjestust ja ajalist kestvust.
6. Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks kasutatakse üldjuhul aega, mida võimaldab päevakava.
7. Kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel vastavalt õppekavas antud mahule.

4.2. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, valikainete valimise põhimõtted

1. Järgnev tunnijaotusplaan on Kolkja Põhikoolis õppivate õpilaste õppetöö korraldamise aluseks. Eesti keeles õpetatavad ained on eesti keel, kodulugu, arvutiõpetus.

Õppeaine	1.kl	2.kl	3.kl	K	4.kl	5.kl	6.kl	K	7.kl	8.kl	9.kl	K
Eesti keel	2	2+1	2+1	6/8	4	4+1	4	12	4	4	4	12
Inglise keel			3	3	3	3	3	9	3	3	3	9
Vene keel	7	6+1	6	19/20	5	3	3	11	2	2	2	6
Kirjandus						2	2	4	2	2	2	6
Matematika	3	3+1	4	10/11	4+1	4	5	13/14	5	4	4	13
Loodusõpetus	1	1	1	3	2	2	3	7	2			2
Geograafia									1	2	2	5
Bioloogia									1	2	2	5
Inimeseõpet.		1	1	2		1	1	2	1	1		2
Ajalugu						1	2	3	2	2	2	6
Ühiskonnaõp.							1	1			2	2
Keemia										2	2	4
Füüsika										2	2	4
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3
Kunst	2	1	2/1	4,5	1	1	1	3	1	1	1	3
Tööõpetus	1	2	1/2	4,5								
Käsitöö ja kodundus					1	2	2	5	2	2	1	5
Kehaline kasvatus	2	3-1 2	3-1 2	8/6	3-1 2	3-1 2	2	8/6	2	2	2	6
Arvutiõpetus						+1		1				
Kodulugu									+1			1
KOKKU	20	23	25	68	25	28	30	83	30	32	32	94
maksim.	20	23	25	68	25	28	30	83	30	32	32	94

I kooliaste 1.-3. kl lisatunnid (2 t)	II kooliaste 4.-6. kl lisatunnid (1t)	III kooliaste 7.-8. kl lisatunnid (1t)
Eesti keel 1t → 2.kl Vene keel 1t → 2.kl	Arvutiõpetus 1t → 5.kl	Kodulugu 1t → 7.kl
Muutmine	Muutmine	Muutmine
Kehaline kasvatus (liitklass) 2.kl 1 t → Matemaatika 2.kl. 3.kl 1 t → Eesti keel 3.kl.	Kehaline kasvatus 4.kl 1t → matemaatika 4.kl Kehaline kasvatus 5.kl 1t → eesti keel	

2. Kolkja Põhikooli õppesuunad on põhikoolis määratud kooliastmeti õppeainete süvendatud õpetamise kaudu. Süvendatud õpetamine toimub lisatundide kaudu.

3. Kolkja Põhikooli õppekava tunnijaotusplaanis on toodud lisaks riikliku õppekava kohustuslikele tundidele lisatunnid. Lisatundidega ei kaasne riiklikus õppekavas esitatud õpitulemustele ja õppesisule täiendavaid õpitulemusi ja õppesisu. Lisatunnid võimaldavad klassi- või aineõpetajal õpitulemuste saavutamiseks vajalike meetodite valiku kaudu pöörata süvendatud tähelepanu üld- ja valdkonnapädevuste saavutamiseks. Põhikoolis valikkursused toetavad aineõpet ning valikkursuste valiku teeb kool.

5. Läbivad teemad, nende käsitlemise põhimõtted

5.1. Läbivate teemade käsitlemise põhimõtted

1. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

2. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses — kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes — läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse läbi ainetüleseid, klassidevahelisi ja ülekoollisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul — valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) õpilaste loovtöö valikul — õpilased võivad lähtuda läbivast teemast selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) klassivälises ja huviringide õppetegevuses projekti- ning partnerlustegevuste kaudu — korraldatakse õppekäike, ühisüritusi ja kohtumisi koostöös erinevate asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega ning osaletakse maakondlikes, üle- eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

5.2. Käsitletavad läbivad teemad

1. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavad läbivad teemad on:

- 1) **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** — taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
- 2) **keskkond ja jätkusuutlik areng** — taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** — taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 4) **kultuuriline identiteet** — taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride

mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

5) **teabekeskond** — taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;

6) **tehnoloogia ja innovatsioon** — taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

7) **tervis ja ohutus** — taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;

8) **väärtused ja kõlblus** — taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

6. Lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted

6.1. Lõimingu põhimõtted

1. Kolkja Põhikooli õppekava lõimingu aluseks on kooli õppe- ja kasvatusesmärgid ning -põhimõtted. Lõimingu kaudu kujundatakse tervikuks Kolkja Põhikooli õppetegevus ja selle tulemused. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste ning tervikliku maailmapildi kujunemist. Ainevaldkonnad aitavad kujundada ainetevahelisi seoseid ja vastavaid võtmepädevusi. Rakendatakse paljude ainete õpetamisel lõimitud aine- ja keeleõpet, mis kajastub ainekavades.

2. Lõiming realiseerub:

- 1) õppeainete ühiste ja lähedaste eesmärkide kaudu;
- 2) õpitulemuste kaudu;
- 3) õppeteemade ja mõistete kaudu;
- 4) meetodite abil – ühe õppeaine reeglite, töövõtete, oskuste, meetodite kohaldamine teise aine õppetöös;
- 5) ühe õppeaine või ainevaldkonna piire ületava õpilasuuringute, loovtööde, projektide kaudu;
- 6) läbivate teemade abil.

3. Kolkja Põhikooli õppekava lõimingule aitab kaasa füüsilise õpikeskkonna mitmekesistamine: õuesõpe, õppekäigud loodusesse, muuseumidesse, arhiividesse, erinevatesse asutustesse ja ettevõtetesse, õppekursioonid, õppe korraldamine virtuaalses keskkonnas.

Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õpetajate õppe- ja kasvatusgevuse töökavade koostamise käigus.

6.2. Loovtöö korraldamise põhimõtted

6.2.1. Loovtöö eesmärgid

1. III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline.

2. Loovtöö eesmärk on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust.

3. Loovtöö eesmärk on arendada loomingulist algatusvõimet, iseseisva töö oskust, esinemis- ja väljendusoskust ning kujundada kriitilise mõtlemise kujunemist.

6.2.2. Loovtöö korraldus

1. Aineõpetajad esitavad 1. septembriks direktorile teemad, mis tulenevad õppeaineid läbivatest või õppekava läbivatest teemadest.
2. Aineõpetajad tutvustavad septembrikuu kahe esimese nädala jooksul õpilastele loovtööle esitatavaid nõudeid, tähtaegu ja teemasid.
3. Pärast teemade tutvustamist valivad õpilased juhendaja, koos täpsustatakse teema ja loovtöö liik. Õpilase tugiisikuks juhendaja ja teema valimisel on klassijuhataja.
4. Õpilane teeb loovtöö teemavaliku 10. oktoobriks ning teatab sellest aineõpetajale ja klassijuhatajale. Klassijuhataja esitab koondnimekirja (õpilase nimi, töö teema, juhendaja) kooli direktorile.
5. Direktor kinnitab 1. novembriks õppeaasta:
 - 1) loovtöö teemad, mis tulenevad õppeaineid läbivatest või õppekava läbivatest teemadest;
 - 2) loovtööde juhendajad;
 - 3) loovtööde juhendamise korra, kus märgitakse ka juhendajad ja õpilase minimum-koormus;
 - 4) hindamiskomisjoni koosseisu ja kaitsmise kuupäeva.
6. Loovtöö kirjaliku aruande esitab õpilane juhendajale hiljemalt 1. maiks (rühma korral iga õpilane individuaalselt) vastavalt kirjalike tööde vormistamise juhendile. Aruanne koosneb järgmistest osadest: tiitelleht, sisukord, sissejuhatus, töö käigu kirjeldus, kokkuvõte, kasutatud kirjandus).
7. Õpetaja poolt heaks kiidetud loovtöö kirjalik osa esitatakse kaitsmiskomisjonile tutvumiseks nädal enne töö kaitsmist.
8. Vorminõuetele mittevastav loovtöö tagastatakse õpilasele paranduste tegemiseks.

6.2.3. Õpilaste juhendamine

1. Loovtöö juhendamine lepitakse kokku õpilase ja juhendaja (vajadusel kaasjuhendaja) koostöös.
2. Loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas. Juhendaja kohtub juhendatavatega vähemalt viis korda. Juhendaja ja õpilane koostavad ajakava, mis kindlustab loovtöö õigeaegse valmimise.
3. Juhendaja roll on suunav, ta:
 - 1) aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
 - 2) soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
 - 3) jälgib töö vastavust sisuliste ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
 - 4) nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
 - 5) täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
 - 6) nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul.
4. Loovtöö koostamise minimaalne ajaline maht õpilase jaoks võiks olla 15 tundi, mis sisaldaks nii juhendamisele kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd.

6.2.4. Loovtööde kaitsmine

1. Loovtööde kaitsmine toimub maikuus hindamiskomisjoni ees. Komisjoni kuuluvad esimees ja kolm õpetajat, sealhulgas loovtöö juhendaja õpetaja.
2. Kaitsmisele lubatakse õpilased, kelle praktiline töö on juhendaja hinnangul kaitsmiskõlblik ja kellel on tähtaegselt esitatud töö kirjalik osa.
3. Loovtööde kaitsmine on avalik. Loovtöö koostaja teeb 5-10 minutilise ettekande, põhjendades teema valikut, kirjeldades töö käiku ja analüüsisides tulemusi. Vajadusel võib ettekannet illustreerida näitliku abimaterjaliga ja *Power Point* esitlusega. Ettekande lõpus annab loovtöö juhendaja praktilisele tööprotsessile ja selle tulemusele omapoolse hinnangu. Komisjon ja kuulajad võivad esitada tööd puudutavaid küsimusi.

6.2.5. Loovtööde hindamine

1. Loovtöö hindamisel arvestatakse töö praktilist teostatust, valimust, kunstipärasust, mahtu, loomingulisust ja viimistlust; kirjaliku töö sisu ja vastavust vorminõuetele; esinemist töö kaitsmisel ja eneseväljendust.

2. Hinnang antakse loovtöö

sisule:

- 1) töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine,
- 2) meetodite valik ja rakendus;
- 3) terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus;
- 4) kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed,
- 5) originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust;
- 6) muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust.

protsessile:

- 1) õpilase algatusvõime ja initsiatiiv loovtöö teema valimisel,
- 2) ajakava järgimine;
- 3) kokkulepetest kinnipidamine;
- 4) ideede rohkus.

vormistamisele:

- 1) teksti, jooniste, graafikute ja tabelite (sealhulgas ülevaate) korrektne vormistamine;
- 2) viitamine.

esitlemisele:

- 1) esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, küsimustele vastamine, kontakt kuulajatega.

3. Iga kaitsmiskomisjoni liige täidab loovtöö kaitsmise käigus loovtööde hindamislehe, milles antakse põhjendatud hinnang viiepallisüsteemis kõikidele eelnevas punktis nimetatud komponentidele. Seejuures teeb iga liige põhjendatud ettepaneku koondhindeks. Lõpliku koondhinde otsustab kaitsmiskomisjon kinnisel istungil. Hinne tehakse teatavaks pärast kaitsmist.

4. Hindamisel võetakse arvesse juhendaja arvamust õpilaste loovtöödele

5. Mitterahuldava tulemuse korral on õpilasel võimalus taotleda kaitsmist teist korda, esitades kooli direktorile vastava avalduse. Töö tuleb uuesti sooritada hiljemalt 10. juuniks.

6. Loovtöö hinded vormistatakse protokollis. Märge loovtöö sooritamise ja teema kohta kantakse klassitunnistusele.

7. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

1. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide läbiviimise põhitaotlus on Kolkja Põhikooli arengukava visiooni ja õppekava toetamine. Projektide kavandamist ja läbiviimist korraldab direktor.

2. Iga ülekoolilise ja koolidevahelise projekti läbiviimise eest vastutav õpetaja määratakse enne õppeaasta algust kooli üldtööplaani koostamise käigus.

3. Koolis kavandatakse ja viiakse läbi projekte, mis on:

- 1) Ainekesksed;
- 2) Ainetevahelised;
- 3) Ainevaldkondade-vahelised;
- 4) Läbivatest teemadest lähtuvad.

8. Hindamise korraldus

8.1. Hindamine

1. Koolis järgitakse õpilase hindamisel "Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses" § 29 sätestatud ning juhendatakse "Põhikooli riiklikust õppekavast" § 19 - § 22.

2. Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

3. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

4. Kool annab põhikooli õpilasele ja piiratud teovõimega põhikooli õpilase puhul ka vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta neli korda õppeaastas (iga veerandi lõpus).

5. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne on aluseks kokkuvõtivatele hinnetele. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest teavitamise kord on sätestatud kooli kodukorras.

6. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse Kolkja Põhikooli kodukorras.

8.2. Kujundav hindamine

1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist.

3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

8.3. Kokkuvõttev hindamine ja järgmise klassi üleviimine

1. Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine veerandi- või poolaastahinneteks ning veerandi- ja poolaastahinnete koondamine aastahinneteks.

2. Õpilasele pannakse veerandihinne välja õppeveerandi lõpul antud õppeveerandi jooksul saadud hinnete alusel. Poolaastahinne pannakse välja 1. ja 2. poolaasta lõpul antud poolaasta jooksul saadud hinnete alusel. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud veerandi- ning poolaastahinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.

3. Kokkuvõttev hindamine toimub kaks korda õppeaastas õppeaines, mida õpetatakse üks tund nädalas.

4. Kokkuvõtva hinne puhul miinuseid ja plusse ei kasutata.

5. Kui kokkuvõtva hinne väljapanekul jääb hinne kahe hinne vahele, on kaaluvateks hinneteks õpetaja töökavas olevate ulatuslike tööde hindend.

6. Kui õppeperioodi keskel on õppeaine veerandihinne või -hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hinnele „nõrk” või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.

7. Õpilasele, kelle veerandihinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

8. Veerandihinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

9. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt veerandihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

10. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

11. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

12. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

13. Lõigetes 6 ja 10 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

14. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

15. Järelevastamise või järeltöö sooritamise aja ja tingimuste kohta sõlmib õpilane aineõpetajaga kokkuleppe.

8.4. Kasutatav hindedüsteem

1. Õpilase teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas õppekavas toodud oodatavate õpitulemustega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis. Õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse viiepallisüsteemis, kus hinne “5” on “väga hea”, “4” – “hea”, “3” – “rahuldav”, “2” – “puudulik” ja “1” – “nõrk”.

2. Hindamisel viiepallisüsteemis:

1) hindega “5” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral või ületavad neid;

2) hindega “4” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

3) hindega “3” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

- 4) hindegaga "2" hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
 - 5) hindegaga "1" hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.
3. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga "5" hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90-100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga "4" 75-89%, hindegaga "3" 50-74%, hindegaga "2" 20-49% ning hindegaga "1" 0-19%.
4. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga "1" või "2" või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.
5. 1. klassis kasutatakse õpilase hindamisel kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid, millel puudub numbriline ekvivalent. Sõnaline hinnang toetub ainekavades iga õpitulemuse kohta koostatud õpitulemuse hindamise kriteeriumitele, mis on väljendatud erinevatel tasanditel. Kokkuvõttev hindamine toimub vähemalt kaks korda õppeaastas ning väljendub kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtivate hinnangute andmisena, millel ei ole numbrilist ekvivalenti. Kokkuvõtvast hinnangus kajastub selgelt, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.

8.5. Põhikooli lõpetamine

1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt "3", kes on III kooliastmes sooritanud loovtöö, ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ja ühe eksami omal valikul.
2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
 - 1) kellel üks eksamihinne on "1" või "2";
 - 2) kellel ühe õppeaine viimane aastahinne on "1" või "2";
 - 3) kellel kahes õppeaines on kummaski eksamihinne "1" või "2";
 - 4) kellel kahes õppeaines on kummaski viimane aastahinne "1" või "2".
3. Haridusliku erivajadusega põhikooli õpilasele, kellel nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud kooli õppekavas sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt "Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse" §30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
4. Varem välisriigis õppinud põhikooli õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

9. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

1. Õpilaste ja vanemate teavitamine põhikoolis toimub kooli veebilehe (www.kolkja.jux.ee), klassijuhataja ning lastevanemate koosolekute vahendusel.
2. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe- ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks poolaasta algul.

3. Lastevanemate teavitamine õpilase edasijõudmisest toimub õpilaspäeviku kaudu ja veerandi ning õppeaasta lõpus paber kandjal tunnistuses.
4. Puudumisest teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud kordade kohaselt.
5. Klassi- ja aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis. Vajadusel kohandatakse õpet vastavalt hariduslikele erivajadusele. Seda tehakse lapse isiksust arvestades, delikaatselt ja märkamatu, vältides sildistamist. Õpilase võimete ja annete arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused. Koolis korraldatakse diferentseeritud õpet. Õpitulemuste ajutise mahajäämuse likvideerimiseks on koolis pikapäevitunnid ja õpetajate konsultatsioonitunnid.
6. Õpilasele tagatakse valla sotsiaalnõuniku ja logopeedi teenus.
7. Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguveestlus, mille põhjal lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguveestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem.
8. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tagab õpilastele karjääriteenuste kättesaadavuse.
9. Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku statsionaarses õppes õppivate õpilaste vanemate koosoleku.

10. Õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

1. Haridusliku erivajadusega õpilane on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervise seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas, taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas.
2. Õpilase andekust käsitletakse käesoleva seaduse tähenduses haridusliku erivajadusena, kui õpilane oma kõrgete võimete tõttu omab eeldusi saavutada väljapaistvaid tulemusi ning on näidanud kas eraldi või kombineeritult eelkõige järgmisi kõrgeid võimeid: üldine intellektuaalne võimekus, akadeemiline võimekus, loominguline mõtlemine, liidrivõimed, võimed kujutavas või esituskunstis, psühhomotoorne võimekus.
3. Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase vajaduste kohaselt. Õpilase võimete ja annete arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada vajaduse korral diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Konsultatsioonide ajad on kooli kodulehel.
4. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
5. Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õppekeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.
6. Kui individuaalse õppekavaga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, on õppekava muutmine lubatud nõustamiskomisjoni soovitusel ning rakendatakse individuaalne õppekava nõustamiskomisjoni soovitusel.

10.1. Hariduslike erivajadusega õpilase väljaselgitamine ja toetamine

1. Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase vajaduste kohaselt. Õpilase võimete ja annete arendamiseks tuleb koolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused.

2. Põhikooli õpilaste individuaalsed õpivajadused, vajadus sobivate õppemeetodite rakendamiseks ning diferentseeritud õppe korraldamiseks selgitatakse välja järgmiste tegevuste kaudu:

- 1) vaatlus;
- 2) õpilaste kokkuvõtivate hinnete analüüs neli korda õppeaastas;
- 3) koolikohustuse täitmise jälgimine ja analüüs;
- 4) logopeediline etteütlus kaks korda õppeaastas (1. ja 2. kooliastme õpilaste seas);
- 5) logopeediline testimine üks kord õppeaastas (1. kooliastme õpilaste seas);
- 6) 1. ja 2. kooliastme õpilaste lugemistehnika dünaamika jälgimine kaks korda õppeaastas läbiviidava lugemistehnika kontrolli vahendusel;
- 7) arenguvestluste läbiviimine õpilastega üks kord õppeaastas.

3. Hariduslike erivajadusega õpilase toetamiseks on:

- 1) vestlus õpilase, vajadusel lapsevanema ja/või aineõpetajaga;
- 2) õppetöö diferentseerimine;
- 3) aineõpetaja konsultatsioonid;
- 4) pikapäevarühm;
- 5) ajutiselt õpiraskustesse sattunud õpilasele individuaalse järeleaitamiskava koostamine.

4. Andekate õpilaste väljaselgitamisel kasutatakse pedagoogilist hindamist, heade ja väga heade tulemuste saavutamisest maakondlikel või vabariiklikel aineolümpiaadidel, konkurssidel ja võistlustel.

5. Koolis töötab HEV-kordineerija, kes toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

6. Haridusliku erivajadusega õpilase – nii andeka õpilase kui õpiraskuste, tervises seisundi, puude, käitumis- ja tundeeluhäirete või kooli õppekeele ebapiisava valdamise tõttu täiendavat tähelepanu vajava õpilase kohta avatakse individuaalse arengu kaart. Individuaalse arengu kaardi avab isiklike tähelepanekute alusel või aineõpetajate soovitusel klassijuhataja. Individuaalse arengu kaardi avamine kooskõlastatakse lapsevanemaga, HEV-kordineerijaga ja direktoriga.

7. Vajadusel soovitatakse lapsevanemal individuaalse arengu kaardi põhjal ja õpiabi nõuandel pöörduda psühhiaatria vastuvõtule või nõustamiskomisjoni.

10.2. Hariduslike erivajadusega õpilase toetamine

1. Kui haridusliku erivajadusega õpilase esmane toetamine ei ole olnud tulemuslik, liituvad õpilase abistamise protsessiga kooli tugispetsialistid.

2. Aineõpetaja täidab taotluse õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamise algatamiseks ning esitab selle HEV-kordineerijale. Selle alusel alustatakse menetlus ja avatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart. Individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmise eest vastutab direktori poolt käskkirjaga määratud isik.

3. HEV-kordineerija korraldab koostööd õpetajate ja tugispetsialistide vahel ning teeb ettepaneku meetme lõpetamiseks, jätkamiseks või muutmiseks õpetajale, vanemale ja direktorile haridusliku erivajadusega õpilasele tugisüsteemi rakendamiseks õppetöös, arvestades talle esitatud õpetajate ja tugispetsialistide aruandeid.

4. Õpilase arengut toetavad tugimeetmed määrab direktor käskkirjaga HEV-kordineerija ettepanekul.

5. Hariduslike erivajadusega õpilase toetamiseks on:

- 1) individuaalne õppekava;
- 2) logopeediline õpiabi;
- 3) valla sotsiaalnõuniku abi;
- 4) pikapäevarühm.

6. Juhul, kui kooli poolt pakutud tugimeetmed ei ole andnud soovitud tulemusi, pööratakse abi ja nõu saamiseks väljaspoole kooli.

10.3. Andeka õpilase toetamine

1. Andeka õpilase toetamiseks on:

- 1) diferentseeritud töö ainetunnis;
- 2) individuaalne õppekava;
- 3) andekuste arendamine huvi- ja aineringides;
- 4) individuaalne töö õpetaja juhendamisel
- 5) osalemine koolivälistel üritustel, võistlustel, konkurssidel.

10.4. Käitumisraskustega õpilase toetamine

1. Käitumisraskuste puhul rakendatakse põhikoolis järgnevaid tugi- või mõjutusmeetmeid:

- 1) vestlus aineõpetajaga;
- 2) vestlus klassijuhatajaga;
- 3) õpilase käitumise arutamine vanemaga;
- 4) konfliktolukorras osalenud poolte lepitamine;
- 5) tugiisiku määramine;
- 6) ümarlaud lapsevanemate kaasamisega;
- 7) vestlus direktori juures;
- 8) õpilasega tema käitumise arutamine õppenõukogus, hoolekogus;
- 9) direktori kirjalik noomitus;
- 10) õppetunnist eemaldamine koos kohustusega viibida määratud kohas ja saavutada tunni lõpuks nõutavad õpitulemused;
- 11) ühiskondlikult kasuliku töö tegemine koolimajas või kooli territooriumil;
- 12) ajutine keeld võtta osa õppekavavälisest tegevusest koolis, näiteks üritustest ja väljasõitudest;
- 13) ajutine õppes osalemise keeld koos kohustusega saavutada selle perioodi lõpul nõutavad õpitulemused.

11. Karjääriteenuste korraldus

1. Kolkja Põhikoolis korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse kooli tugikeskus. Samuti on tugikeskuse ülesandeks karjääriinfo vahendamine, so karjääriplaneerimiseks vajaliku haridust, tööturгу ja elukutseid puudutava info edastamine.

2. Karjäärinõustamine on inimese toetamine teadlike karjääriotsuste tegemisel ja elluviimisel. Nõustamine loob eeldused, et inimene suudab paremini analüüsida iseennast ja oma võimalusi ning planeerida ja viia ellu isikliku karjääriplaani tuginedes elukestva õppe põhimõtetele.

3. Karjäärinõustamine toimub koostöös klassijuhatajatega.

4. Klassijuhataja kajastab oma klassis läbiviidavat karjäärialast tegevust klassi kasvatusplaanis.

5. Karjäärialane nõustamine toimub individuaalvestluse vormis. Toetavaks on ka arenguestlused õpilase ja tema vanematega. Vajadusel konsulteeritakse teiste spetsialistidega õpilase edasiste tegevuste kavandamiseks.

6. Karjäärialase individuaalvestluse käigus:

- 1) selgitatakse välja õpilase vajadused ja eesmärgid;
- 2) hinnatakse olemasolevaid ja edasiarendamist vajavaid teadmisi ja oskusi;
- 3) täpsustatakse õppe- ja töösoove;
- 4) arutatakse õppe-, kutse- ja töövaliku otsuste tegemist;
- 5) hinnatakse oma kutsesobivust ja isiksuse omadusi;
- 6) saadakse teavet tööturul toimuvast, õppimisvõimalustest, elukutsetele esitatavatest nõuetest ja tööotsimisallikatest;
- 7) kavandatakse edaspidiseid tegevusi.

7. Karjäärikoordinaator toetab õpilast karjääriplaneerimisel, aitab õpilasel saada teadlikumaks iseene huvidest, võimetest ja soovidest, jagab infot hariduse ja tööturu võimalustest, aitab õpilasel püstitada eesmärgid ning kavandada tegevusi nende eesmärkide saavutamiseks.

12. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

1. Õpetaja töökava on dokument, mille alusel toimub õppetunnis õppetöö.
2. Töökava koostamine ja arendamine kuulub klassiõpetaja, aineõpetaja ja eripedagoogi pädevusse.
3. Õpetaja koostab iga klassi kohta, kus ta tunde annab, ja iga aine kohta töökavad igaks poolaastaks.
4. Õpetaja töökava on kalenderplaan, milles täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja -materjale, õpetajatevahelist koostööd ning õppeaasta üldist tegevuskava.
5. Töökava tuleb esitada direktorile kinnitamiseks enne antud õppeaasta I ja II poolaasta algust.
6. Töökavas sisalduvad järgmised komponendid: õppe eesmärgid, ajakava nädalate lõikes, õppesisu (teemad, alateemad), õpitulemused, lõiming, õppekirjandus jm õppematerjal, kontroll ja hindamine, hindamise põhimõtted.
7. Õpetaja võib töökava täiendada lähtuvalt õppeainest.
8. Õpetaja töökava on õpetaja põhitöövahend, mis pidevalt täieneb ja muutub.

13. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

1. Kolkja Põhikooli õppekava on arenev dokument, mida korrigeeritakse igal õppeaastal.
2. Kooli õppekava kehtestab kooli direktor.
3. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli õppenõukogule, hoolekogule, õpilase omavalitsusele.
4. Kolkja Põhikooli õppekava parandus- ja muudatusettepanekuid võivad esitada kõik õppenõukogu liikmed kirjalikult 1. – 3. veerandi jooksul.
5. Kooli juhtkond teeb parandused ja muudatused 4. veerandi jooksul ning esitab uuendatud õppekava õppenõukogule kinnitamiseks iga õppeaasta viimasel koosolekul enne õppeperioodi lõppu. Muudatused hakkavad kehtima uuest õppeaastast.
6. Kolkja Põhikooli õppekava uuendamise ja täiendamise korra täitmise eest vastutab kooli direktor.